

ILDSTØTTEN

eller

ISRAEL I TRÆLDOM.

Af Pastor I. M. Ingraham,

Tiende Brev.

Paladset paa Øen Rhoda.

Min dyrebare Moder!

Det er med hjertelig Glæde, at jeg i Dag kan berette dig om Dronningens fuldstændige Helbredelse. Hendes ædle og kærlige Søn, Remeses, følger sit Sind lettet for en tung Byrde. Smilet besøger igen hans Ansigt og en haabefuld Munterhed har afløst hans tidligere Tungindighed.

„Sesostris,“ sagde han til mig i Morges, da vi i hans Skib vendte tilbage fra en Udflugt til Pyramiderne og de talløse Gravmæler, der strækker sig mellem Memphis og de libyske Høje. „Hvis min elskede Moder var bukket under for Sygdommen, vilde jeg have været uheldig. Jeg skal i Morgen som Tegn paa min Taknemlighed foretage en Offring i Osiris' Tempel til Sundhedens og Livets Guddom, hvor oftd hans Bolig monne være i det store Univers.“

„Vil De da ikke, kære Remeses, ofre det til Osiris selv?“ spurgte jeg.

„De har hørt min Mening, kære Ven,“ svarede han, „angaende disse Troens Mysterier, nemlig at jeg igennem alle Billeder og Lignelser skifter den eneste, højeste Gud, Verdens og Livets Skaber og Opretholder. Fra jeg var Barn, har jeg i Modsætning til min Moder, næsten staaet udenfor vor Gudsdyrkelse. Der er noget i mig, i mit Inderste, der siger mig, at vi er sammensat af en Dobbeltthed — en Sjæl i et Legeme. Sjælen maa have haft en Sjæl til Skaber, derfor tror jeg, o Sesostris, paa en øverste Sjæl i Verdensaltet. — Kilden til alle Sjæle, et Tænknings, Usynligheds, Forstandens højeste Væsen, evigt og uendeligt, thi denne sidste Aarsag maa nødvendigvis være årsagsløs. Han maa have været før alle Ting, der har haft en Eksistens, ja, om jeg maa sige, Tiden og Rummet eksisterer slet ikke for ham. Fra hans Aand udspringer Gudernes Aander og Menneskenes Sjæle.“

„Altsaa,“ sagde jeg til Fyrsten, hvem jeg havde lyttet til med Forundring og Glæde — thi hvad han sagde, stemmede næsten, kære Moder, med de dybe Mysterier, hvori jeg indviedes af Pos Præster i Begyndelsen af mit 25de Aar, — „altsaa tror De, at Gud er den højeste, selvbevidende Fornuft, og at Menneskets Skabelse kun var Begyndelsen til en Række uvilkaarlige Udfoldelser af ham selv?“

„Ikke uvilkaarlige men villiebestemte. Følelsen sin egen Tilværelse mangfoldiggjorde han sig selv til sin egen Hæder og Glæde samt til Lyksalighed for sin Vidsmø Afkom.“

„Vi er da hans Afkom, det vil sige vore Sjæle?“

„Sikkerlig, hvis mine Theorier er grundede paa Sandhed,“ svarede han tankefuldt.

Vi befandt os i dette Øjeblik midt i Floden, og vor forgyldte Baads fire og fyrretyve Rorkarle dyppede langsomt deres broncebeslagne Aarer i det krystalklare Vand, medens vi i jævn Fart blev ført hen mod Øens talløse Paladser og Terrasser. Vore Hoveder beskyttedes mod Solens Straaler ved et Silketelt, der strakte sig tværs over Agterdelen, hvor vi laa henstrakt paa pragtfulde Lejre af Puder, medens vi samtalede. Remeses er ikke nogen særlig Ynder af Luksus, men i Ægypten er der kun Valget mellem en komplet Forsøgelse af alle Bekvemmeligheder eller at give sig den Overdaadighed i Vold, der optræder overalt, i Skibet som saavel som i Huse, i Form af prægtige, bløde Sofaer, Løjbanker og Stole.

Luften var balsamisk og viftede blidt om vore Ansigter, medens de yndige Flodbredder, bedækkede med Villaer og blomstrende Haver, frembød en fortryllende Afveksling for Øjet. Vore Rorkarle ledsagede deres lette Aaretag med en sagte, harmonisk Sang, som oplivede vor Samtale uden at forstyrre eller vanskeliggøre den.

„Tror De da, at der gives lavere Guder?“ spurgte jeg.

„Mener De Væsener, der er højere i Rang end Menneske, og til hvem det højeste Væsen betror en Del af sin Magt over Skabningen? Saaledes er nemlig i sin Renhed den ægyptiske Ide om Guderne.“

„Men saaledes er ikke den føniciske,“ svarede jeg tvøvende, thi jeg følte vel, hvor langt mindre ophøjet vore assyriske-mediske Forestillinger om Halvguderne var, og defi langt ædlere Opfattelse, som Remeses selv havde udviklet, var allerede i Begreb med at tilegne sig Herredømmet over min Sjæl.

„Hvorledes er da Deres Lands religiøse Begreber?“ spurgte han med gjensynlig dyb Interesse. „Jeg har læst nogle af eders hellige Bøger, og jeg antager, at vi fra Dem har hentet vore Myter om Isis, Mars, Herkules, ja selv om Venus, der er eders Astarte og vor Athor. Vi skylder Tyrierne meget af vor Religion og Lærdom, kære Sesostris.“

„Modtageren er nu mægtigere end Giveren,“ sagde jeg. „De har sikkert fra os faaet Lyd-Alfabetet, som allerede bruges her, skjønt jeg hører, at Præsterne modsætter sig det som et farligt Angreb paa de hellige Bøger, der er skrevet i Hieroglyfer. Jeg har set mange Papyrusruller, beskrevne med vore føniciske Bogstaver i det her brugelige koptiske Sprog og udført med Smag og Skønhedssans.“

„Men de er ikke maleriske, og derfor yndes

de ikke af Præsterne, som alle er Kunstnere og elsker Farver. De vil kun langsomt blive indført. Paa Obelisker og Grave vil den glimrende og forskelligartede Hieroglyfskrift vedblive at være den almindelige, selv om ogsaa Papyrusrullerne vil blive skrevne lidt efter lidt med det tyriske Alfabet. — Men, kære Sesostris, fortæl mig noget om eders Mythologi.“

Jeg var netop i Begreb med at svare, da min Opmærksomhed hændtes til en „Dødsprocession“, der netop satte over Floden lige foran os. Liget laa paa en pragtfuld Vogn, der stod i en rigt malet og forgyldt „Baris“ (Baad) med en krum Forstavn smykket med et Osiris-Hoved. Den var paa Slæbetov af en stor Baad med tyve Rorkarle, der roede langsomt og højtideligt i Takt med en vild Sörgemusik, der naaede vore Øren blandet med Hylene af de sørgende, som næsten fyldte Baadens Dæk. Disse bestod hovedsagelig af Kvinder, hvis løst flagrende Haar, sønderrevne Bryster og gennemtrængende Skrig tilkendegav deres Sorg. Gennem et lille Vindue i Vognen kunde jeg i Forbifarten skimte det maledes Ansigt paa Hovedet af Mumiekisten.

Processionen landede omsider, og vi genoptog vor Samtale.

„De ved vistnok, min Fyrste,“ sagde jeg henvendt til Remeses, „at Fønicien var et af de første Lande, der blev bebygget efter den store Flod, som vore Overleveringer fortæller os, at Typhon sendte over Jorden. Ægypterne tror jo nemlig ogsaa paa den store Vandflod!“

„Ja, denne Overlevering er vel begrundet,“ svarede han. „Vi tror, at der tidligere, forud for den Periode, om hvilken der forefindes historiske Beretninger, levede mægtige Nationer, og at den guddommelige Skaber af Harme over deres Misgerninger, lod en stor Vandflod udgaa over Jorden, for at den onde Slægt kunde drukne. Men Menes, en ædel og stor Konge — han kaldes af nogle Noa-Menes — blev tilligemed hele sin Familie frelst af Guderne i et Skib, der ledet af en Due kom til Bjergene i det øde Arabien, hvor saa hele Besætningen steg ud og ofrede til Guderne. Denne Menes grundede saa, efter at være steget ned fra Bjergene, Ægypten og byggede This eller Thebis, og derefter Memphis, hvorpaa han delte Ægypten i den thinitiske og den memphitiske Provins. Fra Ægypten blev saa hele Jorden befolket.“

„Saaledes er ogsaa vor Overlevering, Remeses,“ sagde jeg smilende, „kun at det hos os i Steedet for et Bjerg i Arabien var Libanus i Syrien, til hvilket hans Skib blev ført, ikke af en Due, men af en Ravn. Og hans Navn var Ammon eller Hammon, og den første By, han byggede var Sidon og den næste Byen paa den tyriske Ø.“

Ogsaa Remeses smilede og sagde: „Enhver Nation synes at have en Tilbøjelighed til at anse sig selv som den ældste.“

Her blev vor Samtale afbrudt, thi Skibet nærmede sig Porfyrtappen, der førte op til Øpaladsets Søjlegang. Et Øjeblik efter steg vi i Land.

Farvel, kære Moder! Dette Brevs Længde gør, at jeg nu maa bryde af, naar jeg faar tilføjet, at jeg, som altid, er

Din hengivne Søn

Sesostris.

Ellevte Brev.

Paladset paa Øen Rhoda.

Min elskede Moder!

Jeg skrev dig i Forgaars et Brev til efter min Tilbagekomst fra et interessant Besøg paa Sletterne ved Memphis, hvorhen Fyrsten sejlede i Statskibet for at holde Revu over de 80.000 Soldater, der ligger i Lejr der. Jeg skal i Dag benytte dette Brev til deri at give dig Beretning om et nyt Besøg der Steds og om de Scener, jeg der blev Vidne til.

Tidligt i Morges, da Dronningen, Remeses og jeg sad ved Maaltidet, og netop som Remeses efter from ægyptisk Skik havde nedbedt Gudernes Velsignelse over Maden, kom Fyrst Moris, Herren til Thebæ, ind uanmeldt, ledsaget af sin Yndlingsløve, der altid findes ved hans Side, og sagde med en Plumphed, der konstraterede straks med Omgivelserne:

„Deres Majestæt, jeg er kommet for at sige, at jeg er rede til at lette Anker og begynde Farten til Katarakterne. Jeg venter Deres Ordre!“

Han stod, medens han sagde dette i Døren med et halvt Dusin af sine øverste Officerer bag sig, med Sværdet ved Siden og en Guldhjelm med vajende Fjer paa Hovedet. Hans hele Udseende var glimrende og krigersk, og han syntes at være sig det gode Indtryk bevidst, som hans Dragts Elegance gjorde paa mig, thi, skjønt han er tapper som Erobreren Osirtasen, er han forfængelig som en Kvinde.

Dronning Amense, der holder paa den strengeste Etikette ved sit Hof, rynkede Panden ved hans uceremonielle Indtrængen; thi i Ægypten indføres enhver Gæst af Pager til Hushovmesteren, og denne ledsager ham igen til Husherren, som allerede forlængst af en hurtig Page er underrettet om Besøget. Disse Formaliteter tilsidesættes aldrig af Personer af Stand. Men uden at bryde sig om saadanne Ceremonier trængte Vicekongen som før omtalt indtil Dronningen uden at være anmeldt. Ogsaa Remeses' Pande blev mærk, men han tav.

„Det glæder mig, at De har været saa hurtig, Fyrste,“ sagde Amense koldt. „Naar vil De rejse?“

„Inden en Time, min kongelige Tante. Dersom

Remeses, min tapre Fætter, ønsker at virke sammen med mig i Thebæ, maa han ikke opsætte sin Marsch for længe. Jeg har just nu med et hurtigt Skib faaet Bud om, at den vilde og krigerske Æthioperkongen Ochoris med Halvdelen af sin Krigshær er brudt ind over vore Grænser og truer Thebæ.“

„Da er der ingen Tid at spilde,“ raabte Remeses og rejste sig fra Bordet uden at røre Desserten. „Farvel, Moder!“ sagde han og omfavnede hende. „Om faa Uger skal jeg vende tilbage til Dem med Budskab om, at denne Kongerigets Svøbe med samt hans Hær er tiltetgjort.“

Jeg skal ikke nærmere beskrive den rørende Afsked mellem Dronningen og hendes Søn, der efter at have løst sig fra hende, tog sit Sværd og sin Hjelm og skyndte sig bort. Fyrst Moris var allerede gaaet med et stift Buk for Dronningen, hvem han ikke syntes at ynde. Jeg fulgte Remeses og vi satte over Floden til den Bred, hvor On ligger. Da vi der steg op i en Vogn, var vi efter faa Øjeblikkes Forløb midt i hans Vogn-Legions Lejr. Denne var opslaaet adskillige Stadier Syd for On paa Sletterne hinsides Raameses. Her i det lille Horus-Tempel, paa hvis Terrasse vi tidligere havde vandret i dyb Samtale om Hebræerne — som jeg allerede har meddelt dig i et Brev — ofrede nu Fyrst Remeses og hans øverste Befalingsmænd og brændte Røgelse for at sikre dem Gudernes Bistand paa det forestaaende Tog. Han udstedte derpaa Ordrene til Divisions- og Legions-Førerne, og den hele Arme formerede Marschkolonne og bevægede sig Syd paa under Trompet-Fanfarer og de tunge Vognhjul Raslen. Da Prinsen havde overtydet sig om, at alle Tropperne var paa Marsch, gik han over Nilen til Sletterne ved Memphis for at sætte det Korps af Ryttere og Fodfolk, der var lejrede der, i Bevægelse. Paa Vejen over Floden saa vi Fortroppen af Fyrst Moris Flaade komme op ad Floden i stadselig Orden med en Front paa havltres Skibe, drevene fremad med utallige Aarer. Det var en smuk, slagfærdig Front, og de flyvende Bannere de Tusinder af skinnende Skjolde og Hjelme om Bord og de talrige Metalhoveder af Ørne, Løver, Ibiser og Falke, der straaled i Solen fra Toppen af Masterne, gjorde et særdeles imponerende Indtryk.

„Der kommer en Fyrste,“ sagde Remeses til mig, medens han stod hunsunken i Betragtning af det militære Skuespil, „som, hvis jeg skulde falde i denne Krig, vilde blive Farao i Ægypten efter min Moders Død.“

„Guderne forbyde det!“ udbrød jeg med Varme.

„Han er den nærmeste Slægtning. Sandt nok, min Moder har Ret til at forbigaa ham og testamente Kronen, til hvem hun lyster. Det vil endog efter vore Love være nødvendigt, at hun adopterer ham offentligt før han kan tiltræde Regeringen, thi en Nevø kan ifl. den gamle Memphis-Lov ikke arve.“

„Saa vil han heller aldrig blive Konge,“ sagde jeg.

Remeses tav stille en Stund.

Pludselig udbrød han i en harmfuld Tone:

„Sesostris, min Moder frygter denne uhyggelige unge Mand. Han besidder en uforklarlig Magt over hende. Denne Magt skylder han sin Ophøjelse fra Guvernør af Sais til Vicekongen af Øvre Ægypten. Han vilde ikke undlade hvis jeg skulde falde, paany at udøve sin mystiske Indflydelse, og hans Ærgerrighed vilde tilskynde ham til at stræbe efter Ægyptens Trone. — Men lad os stige ud,“ tilføjede han, da Baaden i det samme Øjeblik stødte til Land.

En Snæs Ryttere ventede ved Landingsstedet. Remeses og jeg besteg Heste, der holdts i Beredskab for os og paa et Vink af Fyrsten galopperede hele Skaren langs hen ad den af Palmetræer beskyttede Vej, der fører fra Floden i lige Linie til Pyramiderne. Ved Enden af den drejede vi mod Syd og saa da for os spredt over Sletten, saa lang Øjet kunde naa, Teltene af den talrige ægyptiske Hær Lejr. Jeg havde besøgt den Dagen i Forvejen. Den indtog over tyve Kvadratmil og frembød et sandt Hav af Telte, Flag, Fjerbuske, Spyd og skinnende Hjelme. Da vi kom i Sigte, blæste en Trompeter et kort Signal for at forkynde den fyrstelige Overgenerals Ankomst. Vi red op til det store Midterfelt, paa hvis Tinde der lyste en bevinget Sol af flammende Guld, medens Toppene af de forskellige Afdelingskommandørers Telte var smykkede med Sølv-Emblemer, forestillende Hovederne af forskellige Dyr. Disse Emblemer er tillige Afdelingstegn, og hver Soldat kan saaledes let paa Marschen, i Lejren eller i Kampen finde sin Afdeling.

Prins Remeses var efter faa Øjeblikkes Forløb omgivet af sine Generaler og Underbefalingsmænd, hvem han derpaa meddelte Underretning om Æthioperkongens Ochoris' Fremrykning — en Underretning, som han og Dronningen havde faaet ved et ridende Bud, samtidig med at Prins Moris aflagde det før omtalte Besøg hos Dronningen. Med faa Ord gav han de forskellige Generaler deres Ordre, hvorefter de hurtigst mulig forføjede dem til deres Korps.

Efter at derpaa en kort men højtidelig Guds-tjeneste var afholdt, hvori hele Hæren deltog opstillet i Marschorden, og efter at Overpræsten havde udtalt sin Velsignelse over Foretagendet og omfavnet Remeses, gav Trompeteren Signalet til Marsch, og hele Hæren satte sig i Bevægelse, medens Remeses og jeg galopperede op paa en Høj for at lade dem passere forbi i Revu. Flaaden avancerede paa samme Tid og jeg saa i Spidsen for den Fyrst Møris Galej med sine kulørte Silkesøj og

gyldne Forstavn. Han selv stod paa Skansen med den ene Haand hvilende paa sin tamme Løve, der sov ved hans Side. Kavalleri-afdelingen var den sidste og travede forbi os glimrende udstyret. Denne Vaabenart er ikke meget stor og ej heller meget yndet i Ægypten. Krigsvognene, der før Kampen forsynes med mægtige Leer, tilligemed Bueskytterne og Spyddragerne, har altid udgjort Kernen i de ægyptiske Kongers Krigsmagt.

Æthiopien, hen imod hvis Grænser denne store Arme nu bevæger sig, er i Civilisation og politisk Magt omtrent Ægypten sideordnet. Landet har store Byer, skønne Tempel, frugtbar og godt dyrkede Marker. Det har et prægtigt, men halvt barbarisk Hof, en vel disciplineret Arme og dygtige Generaler. Det er en Race, der i Blod og Afstamning staar Ægypterne nær, og som ikke maa forveksles med Nubierne eller Beboerne i de rent afrikanske Riger. Æthioperne er Billeddyrkere og hader Ægypternes Religion. En paastaet Ret til Thebæ Krone har i over tre Aarhundreder gjort Æthiopien til Ægyptens Arvefjende.

Jeg skal nu til Slutning, kære Moder, give dig en Ide om Brogetheden i den ægyptiske Arme ved at opregne dig de forskellige Nationer, af hvilke den var sammensat, og som jeg blev gjort opmærksom paa, da jeg ved Prinsens Side overværede Forbimarschen. Der var først de høje, asiatiske udspændte Shavetanere med Hjelme prydede med Tyrehorn, med runde Skjolde og store Ørenringe — en stolt Race, som tidligere har været Ægyptens Fjender, men nu er deres Allierede. Derefter kom de skeggede Tokkarier fra hinsides det arabiske Hav, bevæbnede med skarpe Knive og korte, lige Sværd; de havde Ørnenes og skarpe, dybtliggende Øjne. Saa var der de sortsmudede Reboer med nøget Bryst og Skulder og lange Dobbeltspyd; Pouontierne med rødmaalede Ansigter og Korsbuer, hvis skarpe Pile med Jernspidser aldrig fejler deres Maal; de utrættelige Shariers, som hverken forlanger eller giver Pardon, bevæbnede med Køller og korte Daggerte, og bærende deres rige, sorte Haar bundet op i Lædernet, og mange andre i en uendelig Variation af Udseende og Bevæbning.

Jeg ledsagede Remeses paa den første Dagsmarch og vendte derpaa tilbage til Paladset efter at have lovet at stødte til ham i Thebæ, saa snart jeg havde set Nedre Ægypten.

Farvel, kære Moder, maatte vort Lands Guder bevare din Sundhed.

Din hengivne Søn

Sesostris.

Tolvte Brev.

Faraonernes Palads, Memphis.

Min højt ærede og dyrebare Moder!

I mitt sidste Brev omtalte jeg lidt vidtløftigt den ægyptiske Krigsmagt, da jeg ikke har forglemt den Interesse, du altid har vist for din egen Arme, og at du endog selv personlig anførte den, da Elamiternes Konge gjorde Indfald i vort Land i Ægypten, som er et meget krigersk Land, kan man desuden ikke godt undgaa at bilve greben af den militære Aand. Her findes ikke alene Verdensskoler for Undervisning i Astronomi, Billedhuggerkunst, Fysik, Astrologi og Magi, men ogsaa for Krigskunst.

I den Arme, der nylig drog mod Æthiopien, saa jeg mange fremmede Herrer og Prinser, som ledsagede Ekspeditionen for at lære Kunsten at føre Krig. Ægypterne er overordentlig dygtige i at lægge Planer til og udføre Belejringer, og faa be-fæstede Byer kan modstaa deres Krigsmaskiner.

(Fortsættes.)

Kvittering.

Til Elims Børnehjem, Elk Horn, Ia.

1 Kasse Æbler fra Mrs. Hans Pedersen, E. H. West, 1 Kasse Æbler fra Hans Petersen E. H. Store, 1 Kasse Æbler fra Chris Jørgensen E. H. En Julepakke, Thabitha Society, Blair, Nebr. En Julepakke, Omaha Mgh.s Kv. En Pakke Julegaver, Atlantic, Ia., Mgh.s Kv. En Pakke Julegaver, J. Andersen, Superior, Nebr. En Pakke Børnetøj; Mrs. H. P. Hansen, Staplehurst, Nebr. En Pakke Børnetøj, Hartland, Wis., Kv. En Pakke Børnetøj, Mrs. A. Sørensen, Thornton, Ia. En Pakke Julegaver Mrs. Sam Christensen, Ault, Colo. — En Sæk Møl fra følgende: Jeppe Tovel, Elk Horn, Mrs. Chr. Hansen, Elk Horn, Rasmus Rasmussen, Elk Horn, Martin Andersen, Beth. Mgh., Nicolai Markussen, Beth. Mgh., Chris Christoffersen, Beth. Mgh. — Til Juletræet: Fra Royal Sewing Circle \$10. Dorcas Soc., PellaMgh., Selma, Calif., \$5. C. H. Larsen, Owatonna, Minn., \$5. Mrs. H. S. Byggere, Spencer, Ia., \$1. Jens Rasmussen, Elk Horn \$10. Bethania Mgh. Kv. \$10, til Candy \$2. Fred Christoffersen \$2. Chris H. Christiansen \$2. John Petersen, Elk Horn \$10. C. J. Schack, Elk Horn \$6. Mrs. Mikkelsen Beth. Mgh. \$3. Anders Top, Beth. Mgh. \$2. Elmer Rasmussen, Plainview, Nebr. \$5. Royal Sewing Circle 1 Quilt, og 3 „Baby“ Natkjoler, og 5 Par Rompers. Del Roy, M. Calif., 2 Kasser tørret Frugt. Boston Mgh. Calif., 3 Kasser tørret Frugt. Mrs. Guanero, Denver, Colo., 1 Quilt.

Hjertelig Tak! Max Mathieson.